EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 13.7.2011
KOM(2011) 417 lõplik

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE

Ühise kalanduspoliitika reform

SISUKORD

1. Sissejuhatus 2
2. Reformi eesmärgid 3
2.1. Rohkem kalu, et püüda säästvalt 3
2.2. Kalanduse ja vesiviljeluse tulevik ja töökohad 5
2.3. Hästitoimivad rannikuäärsed kogukonnad 6
2.4. Teadlike tarbijate tegelike vajaduste rahuldamine 7
2.5. Parem juhtimine piirkondade kaudu 7
2.6. Targem rahastamine 8
2.7. Ühise kalanduspoliitika põhimõtete ülekandmine rahvusvahelisele tasandile 8

1. SISSEJUHATUS

Ühise kalanduspoliitika reformi käsitlevas rohelises raamatus[1] on esitatud järeldus, et ühine kalanduspoliitika ei ole saavutanud oma eesmärke: kalavarud on ülepüütud, osa laevastike majandusolukord on vilets, vaatamata toetuste kõrgele tasemele, kalandussektori töökohad ei paku huvi, paljude kalapüügist sõltuvate rannikuäärsete kogukondade olukord on ebakindel. Rohelisele raamatule järgnenud laiaulatusliku arutelu tulemusena leidis selline olukord kinnitust[2].

Kirjeldatud tausta arvesse võttes teeb komisjon ettepaneku ühise kalanduspoliitika laiaulatuslikuks reformiks. Reformi eesmärk on luua tingimused, mis võimaldavad parandada nii kalavarude kui ka kalanduse olukorda, samuti neid mõlemat toetava merekeskkonna seisundit. Ühisel kalanduspoliitikal on tohutu võime luua tingimused säästvale ja ökosüsteemiga arvestavale kalandusele, samuti varustada Euroopa elanikkonda kõrgekvaliteediliste tervislike kalatoodetega, luua hästitoimivaid rannikuäärseid kogukondi, tulusaid kala tootvaid ja töötlevaid tööstusettevõtteid, samuti huvipakkuvaid ja turvalisemaid töökohti.

Reform panustab Euroopa 2020. aasta strateegiasse,[3] töötades jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu, rannikuäärsete piirkondade sidususe ja tugeva majanduskasvu nimel kalandussektoris. Seadnud eesmärgiks tagada mere elusressursside säästev kasutamine, on reform ka juhtalgatuse „Ressursitõhus Euroopa”[4] üks põhikomponente.

Säästvus on kavandatud reformi keskmes. Säästev kalapüük tähendab kalapüüki sellisel tasemel, mis ei ohusta kalavarude taastootmist ning võimaldab kaugemas tulevikus saavutada suuremaid saake. Selleks on vaja reguleerida merest väljapüütava kala kogust. Komisjoni teeb ettepaneku jõuda 2015. aastaks kalavarde säästval kasutamisel sellisele tasemele, mis tagab maksimaalse jätkusuutliku saagikuse. Komisjon teeb samuti ettepaneku teha 2016. aastaks lõpp soovimatult püütud kala merre tagasi viskamisele. Selline saagi vette tagasi viskamine on ressursside lubamatu raiskamine.

Kõige optimistlikumate hinnangute kohaselt[5] suurendaks kalavarude kasutamine maksimaalse jätkusuutliku saagikuse tasemel nende suurust umbes 70 %. Saagid suureneksid üldiselt umbes 17 %, kasumimarginaali võiks korrutada kolmega, investeeringute tasuvus suureneks kuus korda ning kalapüügisektori kogulisandväärtus kasvaks ligi 90 %.

---

1 KOM(2009) 163 (lõplik), 22. aprill 2009.

2 Vt ka SEK(2010) 428 (lõplik), 16. aprill 2010 – *Ühise kalanduspoliitika reformi käsitleva konsulteerimise kokkuvõte.*

3 Komisjoni teatises „*Euroopa 2020. aastal – aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia*” (KOM(2010) 2020, 3. märts 2010) on esitatud strateegia, mis aitab ELil väljuda kriisist tugevamana ja muuta EL aruka, jätkusuutliku ja kaasava majandusega liiduks, kus on kõrge tööhõive, tootlikkuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tase. Euroopa 2020. aasta strateegias esitatakse Euroopa sotsiaalse turumajanduse visioon 21. sajandiks.

4 Komisjoni teatis „Ressursitõhus Euroopa: Euroopa 2020. aasta strateegia kohane juhtalgatus”, KOM(2011) 21, 26. jaanuar 2011.

5 Komisjoni talituste töödokument – komisjoni ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, milles käsitletakse ühist kalanduspoliitikat [millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2371/2002] kaasnev mõjuhinnang.

Säästev kalapüük vabastaks püügisektori sõltuvusest riigiabist. Samuti teeks see lihtsamaks stabiilsete hindade saavutamise läbipaistvate tingimuste juures ning tooks selget kasu tarbijatele. Turutingimustes tegutsev tugev, tõhus ja majanduslikult elujõuline tööstus mängiks kalavarude majandamisel palju tähtsamat, aktiivset rolli. See aitaks vähendada ka laevastiku liigset püügivõimsust, mis on praeguse ülepüügi peamisi põhjuseid.

Säästev kalapüük on eluliselt oluline rannikukogukondade tuleviku seisukohast, kes mõnel juhul vajavad erimeetmeid oma väikesemahuliste rannapüügiga tegelevate laevastike haldamiseks. Komisjon teeb ettepaneku arendada ühist kalanduspoliitikat ühe osana laiemast merenduspoliitikast. Selle tulemuseks on sidusam ELi meresid ja rannikualasid käsitlev poliitika, panus rannikukogukondade sissetulekuallikate mitmekesistamisse on suurem, tagades seal parema elukvaliteedi.

Kalandustööstuse aluseks olev ressurss on kala. See on ka inimtoiduks ettenähtud tervisliku valgu allikas. Rannikualadel ja maapiirkondades kalapüügi ja vesiviljeluse jätkusuutlikuks muutmine on kogu ühiskonna huvides ning aitab rahuldada tarbijate suurenevat nõudlust kvaliteetse kala ja mereandide järele.

Ühise kalanduspoliitika reformi pakett koosneb järgmistest osadest:

- seadusandlik ettepanek algmääruse kohta (millega asendatakse nõukogu määrus (EÜ) nr 2371/2002);

- seadusandlik ettepanek turupoliitika kohta (millega asendatakse nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000);

- teatis ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta;

- aruanne nõukogu määruse (EÜ) nr 2371/2002 peatükkide „*Kaitse ja säästvus*” ja „*Püügimahu korrigeerimine*” kohta ning artikli 17 lõike 2 kohta, milles käsitletakse piiranguid laevastiku juurdepääsule12 meremiili alasse.

Komisjon on kavandanud mitmeaastase finantsraamistiku ja finantsperspektiivide raames seadusandliku ettepaneku tulevase rahastamisvahendi kohta ühise kalanduspoliitika toetuseks 2014.–2020. aastaks. See tuleks vastu võtta 2011. aasta lõpus.

2. REFORMI EESMÄRGID

2.1. Rohkem kalu, et püüda säästvalt

Tuleb taastada kalavarude tervislik tase ning hoolitseda selle eest, et nende elutingimused oleksid tervislikud. Kala tuleks püüda *maksimaalse jätkusuutliku saagikuse* tasemel. Seda taset võib määratleda kui kõige suuremat saaki, mida võib aasta aastalt ohutult välja püüda ning mis võimaldab hoida kalapopulatsiooni suuruse maksimaalse produktiivsuse tasemel. See eesmärk on sätestatud ÜRO mereõiguse konventsioonis ning võeti 2002. aasta säästva arengu tippkohtumisel vastu kui eesmärk, mille maailm peaks saavutama 2015. aastaks. Kõnealune eesmärk võimaldaks reformitud ühisel kalanduspoliitikal tõhusamalt kaasa aidata merekeskkonna hea keskkonnaseisundi saavutamisele kooskõlas merestrateegia

raamdirektiivi sätetega[6]. Eesmärk saavutada maksimaalse jätkusuutliku saagikuse tasemed 2015. aastaks on kavandatavas algmääruses nüüd selgelt väljendatud.

Kalade vette tagasi laskmine ei ole enam lubatud. See heidab halba varju kogu tööstusharule ning mõjub halvasti kalavarude säästvale kasutamisele, mere ökosüsteemidele, kalanduse rahalisele elujõule ning võib mõjutada ka teaduslike nõuannete kvaliteeti. Saagi vette tagasi laskmise likvideerimine peab olema üks osa reformitud ühise kalanduspoliitika eesmärkidest. Kavandatavas algmääruses on sätestatud kalandussektori kohustus lossida reguleeritavate liikide saak. See kohustus jõustub auahne, kuid realistliku ajakava raames kalaliikide rühmade kaupa, ning selle täitmist toetavad kõrvalmeetmed. Lossimiskohustus ei peaks käima nende liikide kohta, millel on kõrge eeldatav ellujäämise määr pärast kinnipüüdmist vette tagasi viskamisel.

Mitmeaastased majandamiskavad jäävad vahendiks, mille abil viiakse ellu pikaajaline poliitiline kohustus kasutada varusid säästvalt. Selliste kavadega asendatakse praegune, üht kalavaru käsitlev lähenemisviis, ning koondatakse valdav enamik kalavarusid mitut liiki hõlmavate majandamiskavade alla. Vahemere liikmesriike julgustatakse välja töötama riiklikke majanduskavasid nende territoriaalvetes toimuva kalapüügi haldamiseks. See peaks viima ELi kavade väljatöötamiseni nende Vahemere püügipiirkondade jaoks, millel on rahvusvaheline mõõde. EL peaks püüdma veenda ELi mittekuuluvaid partnerid võtma vastu samasuguseid pikaajalisi kohustusi.

Kalanduse haldamine peab tuginema *usaldusväärsetele teaduslikele nõuannetele* ning järgima ökosüsteemil põhinevat lähenemisviisi ja ettevaatuspõhimõtet. Komisjon jätkab teaduslikelt nõuandeorganisatsioonidelt nõu küsimist kooskõlas garanteeritud kvaliteedistandarditega. Eri teadusasutuste töö kattuvus kaotatakse, et muuta nõustamisprotsess sujuvamaks ja maksimeerida sünergiat.

Teaduse ja tööstuse partnerlus võib parandada andmete ja teadmiste kvaliteeti ja kättesaadavust. See peaks soodustama ka ühisele arusaamisele jõudmist ettevõtjate ja teadlaste vahel ilma viimaste iseseisvust kahjustamata. Seepärast tuleks sellise partnerluse tekkimist julgustada.

Täielikud usaldusväärsed *andmed* on poliitikakujundamisel eluliselt tähtsad nii ettevalmistavas kui ka poliitika rakendamise ja jõustamise etapis[7]. Reformitud poliitika kohaselt kehtestatakse liikmesriikidele selged uuendatud kohustused andmete kogumise ja kättesaadavuse osas. Kalanduse haldamiseks näeb komisjon ette Euroopa integreeritud teabesüsteemi. See vastab hästi kasutajate vajadustele, parandab andmete kvaliteeti ja võimaldab kalanduse tõhusamat haldamist. See lihtsustab eeskirju ja kui võimalik, ka aruandekohustusi, ning vähendab kulusid. Liikmesriikidel on vaja kohandada ja koordineerida kalandusandmete kogumist ning teadus- ja innovatsiooniprogramme, et kõige tõhusamalt ära kasutada ELi teadusuuringute raamprogramme.

---

6 Nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiivis 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrateegia raamdirektiiv).

7 ERIARUANNE nr 7/2007 ühenduse kalavarude säilitamist käsitlevate eeskirjade kontrolli-, inspektsiooni- ja sanktsioonisüsteemide kohta koos komisjoni vastustega.

2.2. Kalanduse ja vesiviljeluse tulevik ja töökohad

Ühine kalanduspoliitika peab looma tingimused tugeva, elujõulise ja konkurentsivõimelise tööstuse toimimiseks, mis pakub huvitavaid töökohti. Kalandus ja vesiviljelus peavad toimima tõhusalt ja olema rahaliselt tugevad ilma riigi abi taotlemata.

Kavandatavas algmääruses sätestatakse turupõhine ajend tugeva, kasumliku kalandustööstuse loomiseks, võttes selleks järk-järgult kasutusele *ülekantavad püügikontsessioonid,* et aidata kaasa tõhususe saavutamisele õiguslikult turvalistes tingimustes. Ülekantavate kontsessioonide süsteem võib vähendada püügivõimsust ja suurendada majanduslikku elujõulisust, ilma et see maksumaksjatele midagi maksma läheks, nagu on näidanud kogemused mõnes liikmesriigis ja EList väljaspool. Komisjoni ettepaneku kohaselt oleksid kontsessioonid ülekantavad, kuid üksnes liikmesriigi siseselt. Liikmesriigid võivad määratleda ELi õigusega vastavuses olevad kriteeriumid, et luua tegelik majanduslik side laeva püügitegevuse ja elanikkonna vahel, kes sõltub kalandusest ja sellega seotud tööstusest. Liikmesriigid võivad reguleerida ülekantavate püügikontsessioonide kasutamist, et tagada tihe side nende ja kalapüügiga tegelevate kogukondade vahel (näiteks piirates ülekantavust laevastikuosade siseselt) ning et vältida spekuleerimist. Väikesemahuliste rannapüügilaevastike eriomadused, nende side rannikuäärsete kogukondadega ning mõnede väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete haavatavus on põhjuseks, miks ülekantavate püügikontsessioonide kohustuslik kohaldamine piirdub üksnes suuremate laevadega. Liikmesriigid võivad kõnealusest süsteemist välja jätta kuni 12-meetrised laevad, välja arvatud need, mis kasutavad veetavaid püüniseid.

Laevastiku liigne püügivõimsus jääb üheks peamiseks takistuseks säästva kalapüügi saavutamisel. Uue kava puhul, mille kohaselt laevastikke vähendatakse tööstuslike näitajate alusel, ülekantavate püügikontsessioonide kaudu, ei lähe vaja rahastamist avaliku sektori vahenditest ning see kõrvaldab liigse püügivõimsuse. Mõnel ettevõtjal tekib ajend suurendada oma kontsessioone, samas võivad teised otsustada sellest tööstusharust lahkuda. Kõnealuse kava raames prognoositakse tulude suurenemist üle 20 % ja laevapere palkade tõusu 2022. aastaks vahemikus 50–100 % või isegi rohkem. Püügisektori selline ümberstruktureerimine parandab ka töötleva sektori toimimist, suurendades tunduvalt kogulisandväärtust ja luues samal ajal rohkem töökohti[8]. Reformi eesmärk on ka kalanduse edasise arengu tõhustamine ja töökohtade arvu vähenemise piiramine. Reformiga restruktureeritakse kalandus kui tööstusharu ning siis on vaja meetmeid restruktureerimisega seotud tööhõive-aspekti haldamiseks. Seepärast on äärmiselt tähtis tööturu osapoolte kaasamine kõigil tasanditel.

Ülekantavad püügikontsessioonid pakuvad sotsiaalse tagatisega lahendust neile, kes tahavad sellest sektorist lahkuda, kuna nad võivad turuhinnaga müüa oma õigused teistele.

Töökoha atraktiivsus ja korralikud töötingimused on kõige pakilisemad probleemid laevastiku jaoks üldiselt ning eriti tähtsad on need paljude väikesemahuliste rannapüügilaevastike jaoks. Kõige tõhusam viis muuta töökohad kalalaeval ohutumaks ja paremaks[9] on muuta püügisektor

---

8 Komisjoni talituste töödokument – komisjoni ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, milles käsitletakse ühist kalanduspoliitikat [millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2371/2002] kaasnev mõjuhinnang.

9 Veel üks tähtis samm kalalaevade pardal korralike töötingimuste tagamisel on liikmesriikide poolt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2007. aasta kalandustöö konventsiooni kiire ratifitseerimine. Kõnealune konventsioon jõustub siis, kui selle on ratifitseerinud ILO 180 liikmesriigist 10

uuesti tulusaks ning kalapüük huvipakkuvaks ja ohutuks elatise teenimise viisiks ja edendada samaaegselt sotsiaalset dialoogi kõigil tasanditel. Reformitud ühine kalanduspoliitika peab panustama töötingimuste ajakohastamisse kalalaevadel, et tagada nüüdisaegsete tervishoiu- ja ohutusstandardite järgimine. Komisjon ja nõukogu on julgustanud liikmesriike ratifitseerima ILO 2007. aasta kalandustöö konventsiooni. Eespool öeldut arvesse võttes kavatseb komisjon aktiivselt tegelda tööturu osapooltega.

Vesiviljeluse säästva arengu edendamine on oluline, rahuldamaks ülemaailmset kasvavat nõudlust kala ja mereandide järele. ELis on vesiviljelus väga mitmekülgne tegevus, varieerudes laiaulatuslikust ja traditsioonilisest kalakasvandusest rannikualadel või tiikides kuni kõrgtehnoloogilise tööstusliku tootmiseni, eriti meres paiknevate kalakasvanduste puhul. Vesiviljelus on tähtis ka majandustegevusena, mis toetab maapiirkondade ja rannikuäärsete kogukondade jätkusuutlikku majanduskasvu, samuti võib vesiviljelusega tegelemine aidata hoida ja kaitsta keskkonna eriomadusi, näiteks ulatuslik vesiviljelus märgaladel.

Vesiviljeluse säästvus, samuti selle toodete kvaliteet ja ohutus on ülimalt olulised tegurid, millele rajada tööstusharu tulevik ja parandada tema konkurentsivõimet[10]. EL peab edendama säästvat, konkurentsivõimelist ja mitmekesist vesiviljelust, mida toetavad kõige eesrindlikumad teadusuuringud ja tehnoloogia, ning ületama juurdepääsuprobleemid ja haldustakistused.

Vesiviljelusel on selge ELi mõõde, kuna strateegilised valikud ühe riigi tasandil võivad mõjutada arenguid naaberliikmesriikides. Reformiga nõutakse liikmesriikidelt, et nad koostaksid ELi strateegilistel suunistel põhineva *riikliku strateegilise kava*, et luua soodsad tingimused vesiviljelusalase majandustegevuse hoogustamiseks ja konkurentsivõime parandamiseks, et toetada selle säästvat arengut ja innovatsiooni ning soodustada mitmekesistamist. Avatud kooskõlastusmeetodid võivad viia liikmesriikidevahelise teabevahetuse ja parimate kogemuste edastamise sammu võrra edasi (nt juurdepääs vetele ja muudele aladele, lubade andmine).

2.3. Hästitoimivad rannikuäärsed kogukonnad

Komisjon on võtnud kohustuseks teha aktiivselt tööd, et edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist rannikuäärsetes kogukondades, kes tegelevad rannakalapüügi ja vesiviljelusega. Kalandussektoril on ELi mandriala rannikuäärsetes ja äärepoolseimates piirkondades sageli eluliselt tähtis roll.

Väikesemahuliste rannapüügilaevastike ja vesiviljeluse sotsiaalne ja majanduslik tähtsus teatavates piirkondades tingib vajaduse võtta erimeetmed nende laevastike suhtes. Need meetmed peaksid toetama loodussõbralikku, tarka ja kaasavat majanduskasvu ning peaksid aitama kaasa loodusele vähe mõju avaldava säästva kalapüügi ja vesiviljeluse saavutamisele, innovatsioonile, sissetulekuallikate mitmekesistamisele, ümberkorraldamisele, teadust ja eeskirju järgiva kalanduskultuuri parandamisele.

(sh 8 rannikuriiki). Kõnealuse konventsiooni eesmärk on parandada meremeeste töötervishoidu ja tööohutust ning arstiabi merel, võimaldada piisavat puhkust nende tervise ja ohutuse huvides, töölepingu kaitset ja samasugust sotsiaalset kaitset kui on teistel töölistel.

[10] Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: Vesiviljeluse säästva tuleviku rajamine – uus hoog Euroopa vesiviljeluse säästva arengu strateegiale – KOM(2009) 162 (lõplik), 8. aprill 2009.

2.4. Teadlike tarbijate tegelike vajaduste rahuldamine

Kala- ja vesiviljelustoodete turustamises tuleb teha rohkem jõupingutusi, et võtta arvesse tarbijate huvisid ja tugevdada usaldust nende toodete suhtes. Reformiettepanekuga tõhustatakse tarbijatele suunatud teabe ja toote omaduste märkimist tootele, vajaduse korral võib soodustada vabatahtlikku märgistamist, näiteks tootmistehnoloogia või keskkonnaga seotud väidete avaldamist.

Tootjaorganisatsioonid võtavad toodangu edukama kavandamise eesmärgil kasutusele aastakavad, milles säästev püügitegevus on ühitatud pakkumise täpsema kohandamisega nõudlusega nii koguselt kui ka kvaliteedilt. See aitab toime tulla erinõudmistega ja parandada toodete kvaliteeti. Tõhustatud teabekogumine ja -levitamine *turu-uuringute* kaudu suurendab arusaamist kalandus- ja vesiviljelustoodete turgudest ja tarbijate nõudmistest.

2.5. Parem juhtimine piirkondade kaudu

Tsentraliseeritud, ülalt-alla lähenemisviis muudab raskeks ühise kalanduspoliitika kohandamise ELi eri merebasseinide tasandil. Liikmesriigid ja huvirühmad võtavad suurema vastutuse ressursside haldamise eest püügipiirkondade tasandil, samuti sellise haldamise seostatuse eest igas merebasseinis võetavate muude meetmetega.

Komisjon esitab tegevuskava, mis on tähelepanuväärne piirkondadeks jaotamise ja lihtsustamise seisukohast. ELi kalandusalased õigusaktid, mis on vastu võetud tsentraliseeritult, peaksid keskenduma eesmärkidele, sihtidele, minimaalsetele ühistele standarditele ning tulemustele ja täitmise ajakavale. Põhjapanevad otsused tehakse ELi tasandil, kuid liikmesriigid saavad kooskõlas ELi õigusaktidega komisjoni järelevalve all paindlikult otsustada muude kalanduse haldamise meetmete üle.

Tõhusa haldamise tagamiseks võivad liikmesriigid näiteks vastu võtta sellised enda soovi kohased segameetmed, milles on ühendatud kalakaitse tehnilised aspektid ja saagi merre tagasilaskmise vastased meetmed. Neid meetmeid rakendavad nad seejärel individuaalselt oma riiklikes õigusaktides. Piirkondadeks jaotamist jätkatakse igal tasandil ning see hõlmaks kalandustööstuse suuremat iseseisvat haldamist, suurendades selleks kalurite osalust kalanduspoliitikas ja kuulates nende arvamust, aidates sel teel kaasa eeskirjade paremale järgimisele. Komisjon teeb ettepaneku suurendada kalurite organisatsioonide tähtsust ning anda neile täiendavaid võimalusi ressursside säästvaks kasutamiseks nii kavandamise kui ka kavade elluviimise etapis. Tõhusad tootjaorganisatsioonid hakkavad aktiivselt osalema oma liikmete kalandustegevuse kujundamisel ja turgude stabiliseerimisel, hallates nende kvoote, püügikoormust ja laevastikke, optimeerides kvoodikasutamist ja tehes kvootide vahetamise ja rentimise teel lõpu saagi merre tagasilaskmisele, ning hoolitsedes soovimatu saagi eest.

Olemasolevatele kogemustele toetudes näeb komisjon ette säilitada ja suurendada *nõuandekomiteede* rolli kalakaitsepoliitika-alases nõustamises piirkonnapõhise mudeli järgi. Nõuandekomiteed võivad laiendada oma tegevust ka muudesse meremajanduse valdkondadesse, mis mõjutavad kalapüüki. Musta mere erilisi omadusi arvesse võttes – suletud merebasseini jagatakse nelja riigiga, kes ei kuulu ELi – teeb komisjon ettepaneku luua Musta mere nõuandekomitee. See organisatsioon võiks anda komisjonile nõu kalakaitsepoliitika, andmete kogumise ja innovatsiooni küsimustes ning ergutaks koostööd Rumeenia, Bulgaaria ja nendega merebasseini jagavate naabrite vahel. See võiks mängida olulist rolli sellise piirkondliku koostöömudeli edendamisel, mis oleks kohandatud arvesse võtma Musta mere eritingimusi.

Vesiviljeluse eriomaduste tõttu on vaja kohalikku organisatsiooni, kes konsulteerib huvirühmadega ja annab nõu konkreetsetes poliitikaküsimustes, mis võivad mõjutada vesiviljelust. Seepärast teeb komisjon ettepaneku moodustada uus vesiviljeluse nõuandekomitee.

Küsimustes, mis ei kuulu nõuandekomitee pädevusse, soovib komisjon tagada kõigi huvirühmade võimalikult laia osalemise kõige kulutõhusamal viisil. Komisjonile nõu andmiseks ja eksperdiarvamuste koostamiseks töötatakse välja paindlik, täiustatud mehhanism.

Kavandatud ühise kalanduspoliitika reformi edu sõltub suures osas edu toovast kombinatsioonist, kus on ühendatud *eeskirjade järgimine* ettevõtjate poolt ja tõhus *jõustamine* riigiasutuste poolt. Reformiettepanekud põhinevad uuel ebaseaduslikku, teatamata ja reguleerimata kalapüüki käsitleval määrusel[11]. Lisaks võetakse kavandatavas algmääruses kasutusele *tingimuslikkuse* põhimõte, mille kohaselt teatavate rahaliste või muude ressursside kättesaadavus liikmesriikidele või üksikutele ettevõtjatele on seotud ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimisega.

2.6. Targem rahastamine

ELi rahaline toetus, mis katab tervet hulka meetmeid esmatootmisest kuni töötlemise ja turustamiseni, peaks olema rangelt suunatud reformitud ühise kalanduspoliitika eesmärkide täitmisele. Kalandussektori tulevast riigipoolset rahastamist reformitakse ja lihtsustatakse põhjalikult, nii et see vastaks kavandatava ühise kalanduspoliitika eesmärkidele. See viiakse täielikult vastavusse Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkidega. Komisjon teeb ettepaneku ka sekkumismenetluse ajakohastamiseks ühise turukorralduse raames. Kõnealune süsteem ei kajasta enam nõudmise ja pakkumise muutuvat tasakaalu. Riigi raha kulutamine kalade hävitamiseks ei ole enam õigustatud. Praegune kord asendatakse lihtsustatud ladustamismehhanismiga, et soodustada turu tasakaalu minimaalset taset.

2.7. Ühise kalanduspoliitika põhimõtete ülekandmine rahvusvahelisele tasandile

ELi välistegevus peab olema vastavuses ühise kalanduspoliitika põhimõtete ja eesmärkidega, nimelt säästvusega ja vajadusega kaitsta mere ökosüsteeme. Võetavad meetmed põhinevad parimate teaduslikult põhjendatud teadmiste arendamisel ja kasutamisel ning tõhusamal koostööl, et tagada eeskirjade parem järgimine. Komisjon esitas reformitud ühise kalanduspoliitika välise mõõtme uute suundade kohta eraldi teatise.

EL hakkab mängima suuremat rolli piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, et neid tugevdada. Samal põhjusel toimib ta samamoodi sellistes mitmepoolsetes organisatsioonides nagu ÜRO või Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon. Samuti hakkab EL edendama ressursside säästvat haldamist tõhustatud dialoogi kaudu oma peamiste partneritega ning edasise koostöö kaudu ELi väliste riikidega. EL hoogustab ka meetmeid, mille eesmärk on võitlus ebaseadusliku, teatamata jäetud ja reguleerimata püügi vastu ja laevastiku püügivõimsuse vähendamine.

---

[11] Nõukogu määrus (EÜ) nr 1224/2009, 20. november 2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, ning nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, 29. september 2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks.

Säästva kalapüügi kokkulepped ELi väliste riikidega tuleb ümber orienteerida eesmärgiga saavutada kalavarude säästvam haldamine läbipaistvussätte abil, mis tagab, et ELi laevad püüavad üksnes neid kalavarusid, mida partnerriik ise ei saa või ei taha püüda. Säästva kalapüügi kokkulepped peavad rohkem keskenduma teadusele, seirele, kontrollile ja järelevalvele. Kõigisse tulevastesse kokkulepetesse tuleks lisada inimõigusi käsitlev klausel.

EL jätkab ühise kalanduspoliitika eesmärkide edendamist ja nende kohandamist nn Põhjamaade lepingutega, milles on sätestatud ressursside ühine haldamine ELi ja nende ELi väliste riikide vahel, kellega EL jagab kalavarusid Põhja-Atlandi, Arktika, Läänemere ja Põhjamere vetes.

Ühise kalanduspoliitika reformipaketis esitatud meetmete kokkuvõte

Looduskaitse ja säästev areng	Maksimaalse jätkusuutliku saagikuse eesmärk tähtajaga (2015).
	Saagi merre tagasi laskmise likvideerimine lossimiskohustuse kaudu ja vajalikud halduseeskirjad koos rakendamise ajakavaga.
	Mitmeaastased majandamiskavad, mis keskenduvad olulistele eesmärkidele, ulatusele ja ajalistele piiridele ja toetuvad kalavarude haldamisel ökosüsteemil põhinevale lähenemisviisile.
	Liikmesriikidele antakse luba võtta ELi seaduste raames meetmeid mitmeaastaste kavade rakendamiseks ja tehnilisi kaitsemeetmeid.
	Kiirmenetlused kalandusmeetmete vastuvõtmiseks keskkonnajuhtimise süsteemi raames (Natura 2000).
Andmed ja teadus	Liikmesriike kohustatakse koguma ja esitama andmeid ning ette valmistama (piirkondlikke) mitmeaastasi andmekogumisprogramme.
	Riiklikud kalandusalased uurimisprogrammid koos piirkondliku koordineerimisega liikmesriikide vahel.
	Kalanduse piirkondlike nõuandekomisjonide töö keskendatakse olulisele.
Juurdepääs kalavarudele ja laevastiku püügivõimsus	Ülekantavad püügikontsessioonid on kohustuslikud suuremahulistele laevastikele – ülekantavad riigi tasandil.
	Jäetakse ära laevastikuga seotud toetused.
Vesiviljelus	Riiklikud strateegilised kavad 2014–2020 vesiviljeluse edendamiseks.
	Uue vesiviljeluse nõuandekomitee loomine.
Turupoliitika	Tootjaorganisatsioonide ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide mõjuvõimu suurendatakse, et neil oleks suurem roll ja vastutus tootmise ja turustamise kavandamise eest, seejuures rõhutatakse kalavarude säästvat haldamist ja vesiviljelusmeetmete mõju vähendamist.
	Sekkumiskorra muutmine, ladustamiseks luuakse üks sekkumismehhanism.
	Sekkumishinnad kinnitatakse detsentraliseeritud ja piisaval tasemel.
	Tõhusam teave tarbijatele ja turustandardite läbivaatamine.
Juhtimine	Suurendatakse nõuandekogude rolli ühise kalanduspoliitika rakendamisel piirkondlikul tasandil.
	Uus lähenemisviis huvirühmade kaasamiseks horisontaalsetes küsimustes, mida ei reguleeri nõuandekomiteed.
Finantsinstrument	Täielik vastavusseviimine Euroopa 2020. aasta strateegiaga.
	Tingimuslikkuse sätted eeskirjade järgimise kohta – kohaldatakse nii liikmesriikide kui ka üksikute ettevõtjate suhtes.
Välismõõde	Piirkondlikud kalandusorganisatsioonid – ELi suurem kaasatus piirkondlikes kalandusorganisatsioonides, et tugevdada teaduse osa, kontrolli ja eeskirjade järgimist neis organisatsioonides, et tõhustada nende tegevust.

	Mitmepoolsus – ühised meetmed ELi kõige tähtsamate partneritega, et võidelda ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga ning vähendada liigset püügivõimsust.
	Parem seostatus ELi kalanduspiirkondade vahel arengutegevuse, kaubanduse ja keskkonnapoliitika valdkonnas.
	Säästva kalanduse kokkulepped – tugevam teadusbaas ja partnerriikide ülemääraste kalavarude selge kindlakstegemine, tagamaks, et ELi laevad püüavad neis riikides kala säästvalt. Tööstuse suurem rahaline panus ja kõrgekvaliteedilise juhtimisraamistiku loomine. Kõigisse tulevastesse kokkulepetesse tuleks lisada inimõigusi käsitlev klausel.